

coze; podoben je res Katonu, ki se je v starosti moral učiti grščine. Rekel nam je tudi kar očitno: „Izprevidel sem, omikan človek mora znati tudi francosko.“ Zadnjič sva govorila pol ure francoski v šoli, vsem v zabavo. Pozneje pa je rekel mojemu gospodarju Výmazalu, s katerim sta dobra znanca, na njegovo vprašanje, kakó se kaj učim: „Sie, solcher Studenten haben

wir wenig am Gymnasium.“ Tako vsaj mi je pravil gospodar, a jaz mu ne verjamem.

Čas je, da sklenem že jedenkrat te vrstice; vem, da mi bode očitni prazne „čenče“, ki Vam jih pišem. Pa oprostite! Pozdrav Vam in materi in vsem domačim

od Vašega

Ivana.

Ob stoletnici Riharjevega rojstva.

(Spisal J. Levičnik.)

Dné 1. sušca t. l. je bilo sto let, kar se je rodil našemu narodu mož, ki je bil preroditelj slovenskega petja. Dné 25. vel. srpana so vzdiali spominsko pločo na njegovo rojstveno hišo.

Sicer je pisalo o delovanju slovečega pokojnika že več peres. Takoj po smrti so govorili o njem vsi naši slovenski časniki ter obžalovali bridko našo izgubo. Leta 1865. je „Koledarček družbe sv. Mohora (str. 33 do 40) prvi objavil obširnejši spis o njem; l. 1888. so popisale „Drobtinice“ (str. 91—118) dokaj obširneje njegovo delovanje, kar je l. 1890. posnel v svoji knjigi „Slovensko petje v preteklih dóbah“ (str. 106 do 130) štajerski nadučitelj Franc Rakuša. Ne bi bilo prav, ko bi naš list prezrl stoletnico tega moža, tem manj, ker se rad spominja še manj pomenljivih. Ob kratkem zato podajemo tukaj bralcem sliko njegovega življenja in delovanja.

Gregor Rihar se je rodil dné 1. sušca leta 1796. v Polhovem Gradcu, kake štiri ure hodá nad Ljubljano. Roditelja sta mu bila vrla zakonska, oče Boštijan in mati Marija. Imetja nista imela. Oče je izdeloval kot samouk raznotero godbeno orodje, ki se pa le redko rabi; torej ni dajalo obilnega zaslužka. Vendar je jako dobro oskrboval in vzgajal osmero svojih otrok. Jože, najstarejši sin, je služboval mnogo let kot cerkvenik pri sv. Petru v Ljubljani. Njegov sinek Gregorček, stričnik našega Gregorja, je bil jako nadarjen orglavec in že v otročjih letih nekako odločen, da postane kdaj naslednik svojega slovečega gospoda strica na šenklaškem

koru; tudi je že nekatere lepe napeve dal v javnost. Žal, da ga je nemila smrt pokosila v cvetju njegovih let dné 21. rožnika l. 1868. v dvaindvajsetem letu njegove dóbe. — Drugi sin Janez, krepke, orjaške postave, je bil mnogo let grenadir, potem poznat listar ali pismonoša v Trstu. — Jakop, sloveč basist, nadarjen mladenič, je bil domači učitelj na cesarskem dvoru na Dunaju ter je študiral pravoslovje na tamošnjem vseučilišču; umrl je jako mlad. — Jerica (rojena dné 28. svečana l. 1814.) je bila mnoga leta neprekosljiva pevka šenklaškega kora; jednake s tako čistim in polnim glasom ni in ne bo kmalu imela ljubljanska katedrala. O večjih cerkvenih slavnostih je bilo mnogokrat na koru vse polno gosposko opravljenega pevstva, moškega in ženskega; ona pa je stala med njimi z domačo belo pečo na glavi. Umrla je dné 14. sušca l. 1889. v Ljubljani. — Nežika je bila tudi več let spretna pevka

Gregor Rihar.

pograjska¹⁾. Anton pa, najmlajši sin, je bil naslednik Boštijanov v domačem posestvu ter poddedoval po svojem očetu tudi umetnost izdelovanja godbenega orodja. Imel je več sinov, za katere je skrbel neutrudljivo in katerim vsem je pomogel do častnega stanú.

Konec minulega stoletja so zaradi grozne francoske prekucije mnogi duhovniki in neduhovniki zapustili francosko domovino in bežali v ptujino. Med njimi je bil tudi bivši jezuit p. Robert, ki je našel zavetje v grajščini

¹⁾ Narodno izgovarjanje nam. „polhovgrajska“.